

Ikas-estiloen definizioa eremu birtualean: ikaskuntza autonomia eta estrategien erabilera web 2.0 tresnetan oinarritzen den ikaskuntza-irakaskuntza prozesuan

*Aintzane Etxebarria
Urtza Garay*

Hizkuntzaren eta Literaturaren Didaktika Saila
Bilboko Irakasleen Unibertsitate Eskola
Euskal herriko Unibertsitatea (EHU)

Gako-hitzak: Autonomia, ikas-estiloak, estrategia kognitiboak, Web 2.0 erremintak, hezkuntza unibertsitariaoa.

1. SARRERA

XX. mende bukaeran garatutako ikaskuntzaren eredu psikopragmatikoari jarraituz, ikasleak ikaskuntza prozesuko subjektu aktiboa eta autonomia izan behar du (Villanueva, 1999), eta irakasleak ikaskuntza/irakaskuntza prozesu horretan bidea errazteaz gain, gidatu egin behar du, besteak beste, baliabide anitz eskura jarritz. Autonomia erabat garatzeko, bai ikas-estiloek bai ikas-estrategiek garrantzia dute, izan ere, estrategiak deituriko prozedura horiek emango baitiote laguntza aurrera egiteko eta dituen oztopoak gainditzeko. Irakasleak aplikatzen dituen estrategiak ikas-estiloen arabera egiten ditu. Hau guztia kontuan izanik, lan honetan, ikasleak Web 2.0ko erreminten bidezko estrategia kognitiboak aplikatzen dituen aztertuko da, eta era berean, zer ikas-estilo nagusitzen den zehaztuko da; izan ere, ezinbestekoa da ikaslearen ezaugarriak eta beharrianak deskribatzea laguntzarako ildoak zehazteko eta alor honetan ikertzen jarraitzeko.

Horrenbestez, lana lau zatitan banatua dago: lehen puntuan, kontzeptu nagusien definizioak eta ezaugarriak zehaztuko dira; bigarrenean, burutu den ikerketaren helburuen berri emango da; hirugarrenean, ildo metodologikoen inguruko zehaztapenak egiteaz gain, emaitzen berri emango da;

eta azken puntuan, laugarrean, ondorioak eta etorkizunerako ildoak azalduko dira.

2. AUTONOMIA, IKAS-ESTILOAK, IKAS-ESTRATEGIAK, WEB 2.0KO ERREMINTAK

Autonomia kontzeptuak ez du izan urteetan zehar definizio homogeneorik eta bateraturik, esaterako, Holec-ek (1980) norberaren ikaskuntzaren kargu hartzeko gaitasun gisa definitu zuen, Dickinsonek ikasleak erabakiak hartzeko duen erresposabilitatea zela adierazi zuen:

The situation in which the learner is totally responsible for the decisions concerned with his/her learning and the implementation of these decisions (Dickinson, 1987: 3).

Littlek (1990) autonomia ikaskuntza-educia eta ikaskuntza-prozesuaren arteko lotura psikologikotzat jo zuen.

Gainera, fenomeno berbera adierazteko kontzeptu ezberdinak izan dira (*self-instruction, self-direction, self-directed learning, individualization* eta *autonomía*), eta horrek autonomiaren definizio bateraturik ez dugula behar pentsatzera eraman gaitu, garrantzitsuena ez baita hori, baizik eta gertatu den eginkizun aldaketa, alegia, ikaslea ikaskuntza-prozesuaren protagonista eta erabaki hartzaile izatera pasatu da, irakaslea, berriz, prozesu hori errazten duena da (Navarro, 2005).

Testuinguru horretan, ikaslea trebatu egin behar da, ikasten ikasteko gaitasuna eta autonomia garatu behar ditu, eta horretan guztiz erlazionatuta dauden bi kontzeptuk garrantzia dute: ikas-estiloek eta -estrategiek.

Ikas-estiloak era ezberdinetara definituak izan dira; Smithek (1988) informazioa prozesatzeko erak direla adierazi zuen; Kolbek (1984) ikaskuntza-gaitasun gisa definitu zituen, eta ezaugarri genetikoek, bizitako esperientzien eta ingurune beharizanen eraginez garatutakoak direla adierazi zuen; Keefek (1988) portaera psikologiko, afektibo eta kognitibo gisa definitu zituen eta pertsona batek ikas-egoeran nola perzibitzen, elkarrengaitan eta erantzuten dion ikas-inguruneari jakiteko balio dutela adierazi zuen. Hizkuntzen ikaskuntzaren ikuspegitik, gramatika-arauetan arreta osoa jartzen duen ikaslea ikaskuntzaren inguruko gogoeta egiten duenetik ezberdintzeko balio duten tasuntzat hartu zituen Ellisek (2005) ikas-estiloak. Azkenik Rumiche eta Díazen (2010) ustez, ezaugarri kognoszitiboen eta afektiboen multzoa dira, aldatzeko joera izan dezaketen portaera psikologikoak ere izan daitezke. Ikertzaile horien ustez, ikasleek ikasteko era hobeak deskubritu ahala, estiloa aldatu egingo dute, aldaketa hori egoeren, testuinguruaren eta ikasteko denborekin araberakoa izango da.

Gainera, guztiz onartua dago ikasleek zer ikas-estrategia erabiltzen dituzten jakiteak ikasle horien ikas-estiloaren berri ematen digula, honako le-rootan irakur daitekeenaren arabera:

Son la unidad base de análisis en el estudio de estos aspectos procedimentales. Se trata en definitiva de un despliegue de medios para conseguir un fin. Las estrategias tienden a organizarse condicionadas por factores cuyo grado de incidencia desconocemos, generando una manera peculiar de actuar de cada aprendiz sobre la construcción de su propio conocimiento. A este «uso preferencial de un conjunto determinado de estrategias» (Schmeck, 1988) se le ha denominado estilo de aprendizaje, y su existencia se encuentra muy vinculada con factores que es necesario conocer más detalladamente. Podemos decir, por tanto, que las estrategias y los estilos de aprendizaje son dos enfoques de un mismo problema (Esteban y Ruiz, 1996: 121-122).

Era horretan eta gehiago zehaztuz, ikas-estiloek estrategia kognitiboe-tan, arazoak ebazteko eretan eta pertsonen portaera sozialetan eragiten du-tela esan daiteke (Marveya, 2003).

Alonsok, Gallegok eta Honeyk (1997), lau eratako ikas-estiloak bereiz-ten dituzte: aktiboa, erreflexiboa, teorikoa eta pragmatikoa. Estilo aktiboa jarduera berriei etengabe ekin eta lan egitea gustuko izaten dutenena da. Ikas estilo erreflexiboak hauxe adierazten du: datuak bildu, sakon aztertu, behatu eta ingurukoak entzuteko estiloa. Estilo teorikoa dutenek arazoak era bertikalean eta etapa logikoak kontuan izanik, mailaka, enfokatzen di-tuzte, objektikoak eta razionalak izaten dira, subjektibotasuna eta anbigui-tatea alde batera uzten dute. Estilo pragmatikoa dutenak ikasitako ideiak praktikara eramaten saiatzen dira (Coloma eta lagunak, 2007).

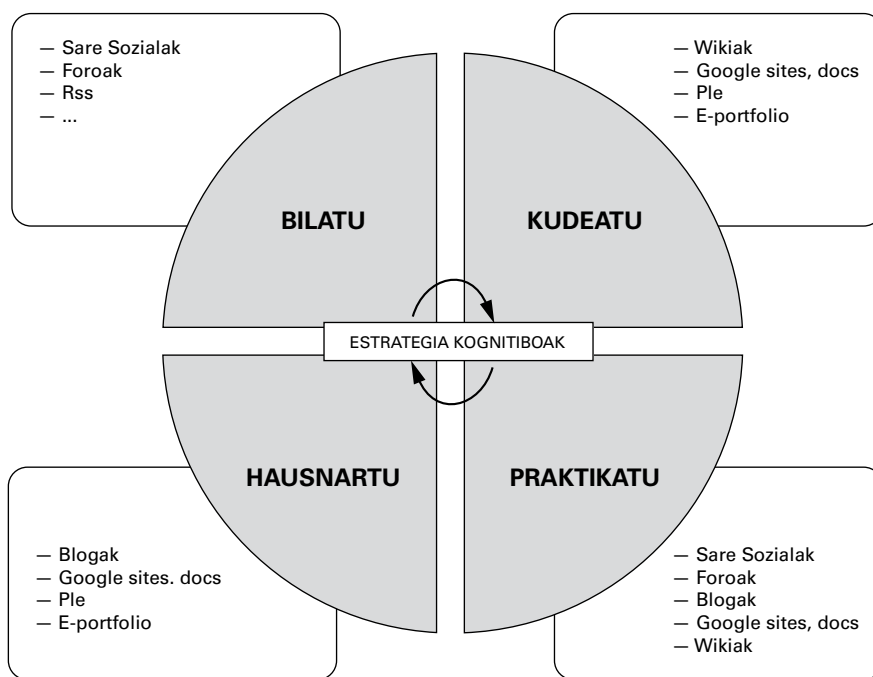
Ikas-estrategiak era askotara definituak izan dira, baina Gallegok (1997) adierazi zuenari jarraituz, ikaskuntza-prozesuan aurrera egiten laguntzen digun ekintza-multzoa da, estrategiak ez dira taktikak, baizik eta ikaskuntza-prozesuan, plangintza orokor baten barnean, erabili beha-rreko trebetasun espezifikoak edo baliabideak dira (Gallego, 1997: 23). Azken urteetan, ikas-estrategia hauek era askotara sailkatuak izan dira (Rubin, 1981; Oxford, 1990; O'Malley y Chamot, 1990). Lan honetan estrategia kognitiboak kontuan hartu ditugu, Alonsok era honetan defi-nitu dituenak:

Recursos cognitivos, afectivos o psicomotores que el sujeto lleva a cabo en los procesos de cumplimiento de objetivos de razonamiento, memoria o aprendizaje (Alonso, 1993: 121).

Estrategia kognitiboen inguruko sailkapenen artean, Oxford-ek (1990) nahiz O'Malleyk eta Chamotek (1990) egindakoak oinarritzat hartuko di-tugu.

Oxford-ek (1990) estrategia kognitiboen barnean hiru motakoak bereizten ditu: zuzenekoak, mnemonikoak eta konpentsatzaileak. Mnemonikoek informazioa gordetzen eta berreskuratzen laguntzen diote ikasleari, horretarako loturak egin ditzake irudien eta soinuen artean, hitzak duten adieragatik batu ditzake, egindakoa noizean behin birpasatu dezake edota teknika mekanikoz baliatu daiteke. Estrategia kognitiboek praktikatzeko, informazioa jasotzeko eta bidaltzeko, arrazoitzeko eta testuinguru anitzetan sor daitezkeen egiturak aztertzeko balio dute. Azkenik, estrategia konpentsatzaileak linguistikoak eta estralinguistikoak izan daitezke eta ikasleak dituen zailtasunei aurre egiteko informazioa osatzen laguntzen dute parafraasi, keinuen, ama-hizkuntzaren eta abarren bidez.

O'Malley eta Chamotek (1990), aurreko lerroetan aipatu bezala, estrategien hiru multzo bereizi zituzten: kognitiboak, metakognitiboak eta afektiboak. Estrategia kognitiboak jarduera espezifikoak burutzeko balio duten teknika multzo gisa definitzen dituzte eta honakoak bereizten dituzte: *repetition, resourcing, grouping, note taking, deduction/induction, substitution, elaboration, summarization, translation, transfer, inferencing*.



1. irudia
**Informazioaren kudeaketarako estrategia kognitiboak
 eta Web 2.0 erremintak**

Testuinguru horretan, alegia, ikaslea ikaskuntzaren protagonista eta irakaslea gidatzailea den ustea hain hedaturik dagoen horretan, Web 2.0ko erremintak estrategietan oinarritutako ikaskuntzan eta irakaskuntzan lagungarri izan daitezkeela esan daiteke, hala ere, erreminta horiek erabiltzeak ez du bermatzen ikasleak ikaskuntza estrategikoa egingo duenik, izan ere, horretan zerikusia dute zer ikuspunturekin, nola eta zer helbururekin erabiltzen diren. Horrenbestez, 1. irudian ematen diren xehetasunak lagungarriak izan daitezke ikaskuntza estrategikorako bidean.

Aurreko irudian ikus daiteke estrategia kognitiboak lau eratakoak izan daitezkeela, O'Malleyk eta Chamotek (1990) egindako sailkapenean oinarrituta: bilatu, kudeatu, hausnartu eta praktikatu. Informazioa bilatzeko, besteak beste, ikasleak sare sozialak, foroak eta RSSak erabil ditzake; bilatutako informazioa kudeatzeko erramintarik erabilgarrienak wikiak, google sites-a, google doc-a, PLEa eta e-portfolioak dira; gai baten inguruan gogoeta egiteko blog-ek, google sites-az, google doc-az, PLEaz eta e-portfolioez baliatu gaitezke; azkenik, bildutakoa, kudeatutakoa eta hausnartutakoa praktikatzeko sare sozialak, foroak, blogak, google sites-a, google doc-a eta wikiak erabil daitezke.

3. IKERKETAREN HELBURUAK

Hau guztia kontuan izanik, lan honetan erreminta birtualen bidez garatzen diren estrategia kognitiboak ikas-estiloekin erlazionatzen dira, eta helburuak honakoak dira: batetik, ikasleak Web 2.0k eskura jartzen dizkigun erremintak eguneroko bizimoduan erabiltzen dituen jakitea; bestetik, eremu akademikoan erabiltzeari buruzko iritzia duen agerian jartzea; eta azkenik, ikasleak bere ikas-estiloaren osagai gisa erabiltzen dituen jakitea ikaskuntza-prozesuan. Era horretan, ikaslearen estrategien eta estiloen berri izanik, beharizanak asetzeko eta arazoak gainditzeko baliabideak sortzea eta esku-hartzea errazagoa izango litzateke.

4. METODOA

Ikerketa hau ikuspegi kuantitatibotik egingo da, diseinu ez-esperimental deskriptiboa du, eta horretarako inkesta erabili da. Era honetako ikerketa aukeratu da, Torradoren (2012) esanetan deskribapen zehatzak eta aurreikuspenak egiteko aukera ematen baitigute:

Son útiles para la descripción y la predicción de un fenómeno educativo, pero también son eficaces para una primera aproximación a la realidad o para estudios exploratorios (Torrado, 2012: 233).

Aurreko atalean adierazi bezala, lortu nahi izan diren helburuak deskriptiboak izanik, inkesta erabiltzea erabaki da ikuspegi kuantitatibotik datuak atera eta ikaslearen jokaeraren berri emateko.

4.1. Parte-hartzaileak

Ikasleen ekarpenak batu eta neurtzeko helburuarekin inkesta anonimoa egin zen Euskal Herriko Unibertsitateko 72 ikaslerekin (UPV-EHU) 2010-2011 ikasturtean zehar. Ikasleak Magisteritza karrerako Lehen Hezkuntzako Diplomaturako espezialitateko bigarren kurtsokoak ziren. Parte-hartzaile horiek hautatu ziren, batetik, lagina mugatu behar baikenuen, eta bestetik, kurtsorretarako unibertsitateko ibilbidearen zati bat egin zekuten eta Web 2.0k eskaintzen dituen zenbait erreminta ezagutu ez ezik, erabili ere egingo zituztelakoan. Ikasle horien adina 18-40 urte bitartekoak zen, hala ere, gehienak 18 eta 20 urte bitartekoak ziren. Emakumezkoak gizonetzkoak baino gehiago ziren, %77,8 eta %22,2 hurrenez hurren.

4.2. Baliabideak eta prozesua

Ikerketarako inkesta¹ diseinatzean kontuan hartu ziren, batetik, hizkuntzen ikaskuntza-irakaskuntzarako estrategia kognitiboak; bestetik, Web 2.0ko erremintak erabiltzeak dituen ezaugarriak edota onurak; eta azkenik, Alonsok, Gallegok eta Honeyk (1997) zehaztu zituzten ikas-estiloak, eta hiru multzo horien arteko lotura egin zen. Era berean, inkesta horretako baieztapenak sortzean, ondoko 1. taulan agertzen den bezala, estrategia kognitiboak nahiz web 2.0ko erremintak kontuan hartu ziren, eta lotura horren ondorioz, taula honen azken zutabearen agertzen diren itemak sortu ziren, esaterako, «Informazioa batzeko Foroak erabiltzen ditut» itema ikas-estilo aktibo-teorikoari dagokio eta estrategia kognitiboen artean, bilatu eta batu izenekoari, eta Foroaren inguruko baieztapena egiten da bai norberaren erabilera bai iritzia kontuan hartuta erantzuna emateko.

Aurreko taulan agertzen dira galdetegia osatzen duten baieztapenekin batera, Likert eskalako lau erantzun posibleak agertzen dira, parte-hartzaileek bat aukeratzeko:

- a) Erabat ados.
- b) Ados.
- c) Desados.
- d) Erabat desados.

¹ Galdetegia kontsultatzeko jarri autoreekin harremanetan.

1. taula
**Estrategia kognitiboen, Web 2.0 erreminten eta itemen,
eta ikas-estiloen arteko erlazioa**

Ikas-estiloa	Estrategia kognitiboa	Web 2.0ko erre- mintak	Itema
Aktibo- teorikoa	Bilatu eta batu (informazioa osatu)	Foroak	– Informazioa batzeko Fo- roak erabiltzen ditut.
		Blogak	– Informazioa batzeko Blo- gak erabiltzen ditut.
		RSS	– Eskolan jasotako infor- mazioa osatzeko Marka- tzaile Sozialak erabiltzen ditut.
Aktibo- erreflexiboa	Kudeatu eta gogoeta egin	Blogak / Foroak	– Gogoeta egiten dut Blo- getan eta Foroetan prakti- kan jartzeko ikasitakoa.
		Wikiak / Google Docak	– Ikaskideekin taldean lan- ak egiteko wikiak edo Google doc erabiltzen di- tut.
Aktibo- pragmatikoa	Praktikatu	Podcast	– Podcastak erabiltzen ditut ikasitakoa ahoz praktika- tzeko.
Aktibo- pragmatiko- erreflexiboa	Praktikatu eta gogoeta egin	Blogak / Foroak	– Gogoeta egiten dut Blo- getan edo Foroetan ikasi- takoa praktikan jartzeko.
		Sare Sozialak	– Gogoetaren bidez prakti- katzen dut Sare Soziale- tan ikasitakoa, esaterako, <i>Facebooken, Tuentin</i> edo <i>Twitterren</i> .

Era horretan, eta emaitzen atalean agertzen diren tauletan ikus daitekeen bezala, baieztapen bakoitzarekin ikasleak erabat ados, ados, desados ala erabat desados dauden adierazi zuten.

Baliabidearen fidagarritasun-maila kalkulatzeko Cronbachen Alpha koefizientea atera zen. Formula ikerkuntzaren emaitzei aplikatzean, α ren balioa 0,73koa izan zen, beraz, ondorioztatu daiteke baliabidearen baliaga-

rritasun-maila handia dela. Datuen analisi estatistiko deskriptiboa Microsoft Excel softwarearen bitartez egin zen.

4.3. Emaitzak

Inkestetan ateratako emaitzak erremintak kontuan izanik aurkezten dira (foroak, sare sozialak, markatzaile sozialak, blogak, wikiak edo google doc eta podcast) horretarako kontuan hartzen dira ikerketan planteatutako hiru helburuak:

- Ikasleak egunerokotasunean Web 2.0ko erremintak erabiltzen dituen.
- Ikaskuntzan erabiltzen dituen ikas-estiloaren osagai gisa.
- Zer iritzi duen erreminta hauen inguruan eremu akademikoan.

Ikasle gehienak (% 73,6) ados daude Webak eskaitzen dituen erremintak ezagutzen eta erabiltzen dituztela esatean, erdia baino gehiago (% 59,72) ados dago eta erabat ados (% 33,33) ikaskuntza prozesuan laguntzeko balio dutela esatean. Hala ere % 47,22 ez dago ados ikaskuntza-prozesua hobeto garatzeko erreminta hauek eskolan azaltzearekin eta irakastearekin, % 36,11, ordea, ados dago. Hau guztia 2. taulan ikus daiteke:

2. taula

Webeko erremintak: eguneroko erabilera, ikaskuntza prozesuko erabilera eta irakaskuntzari buruzko iritzia

	Webeko erremintak			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Eguneroko erabilera	% 0,00	% 15,20	% 73,60	% 11,10
Irakaskuntza prozesuko erabilera	% 4,16	% 2,77	% 59,72	% 33,33
Irakaskuntzari buruzko iritzia	% 15,27	% 47,22	% 36,11	% 1,38

Erreminta bakoitzaren erabilera egunerokotasunean eta eremu akademikoan kontuan izanik, baita azken eremu honi lotutako iritzia ere, emaitzak honakoak dira:

Foroa

Inkestatutako % 75ek ez du erabiltzen foroa eguneroko jardunean. Eremu akademikoan, % 76,3 erabat desados eta desados dago foroa infor-

mazioa biltzeko erabiltzearekin, hau da, nahiago ditu bestelako baliabide batzuk erabili. Hala ere, foroak eremu akademikoan duen balioari buruzko iritziaz galdetzen zaienean, desados eta erabat desados daudenen kopurua jaitsi egiten da, 3. taulan agertzen den bezala:

3. taula
Informazioa biltzeko foroaren inguruko iritzia eta erabilera

	Foroa eremu akademikoan			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 20,8	% 55,5	% 20,8	% 1,3
Iritzia	% 15,0	% 26,3	% 52,7	% 5,5

Sare sozialak

Inkestaturen % 80,5ek sare sozialak egunerokotasunean erabiltzen ditu, baina eremu akademikoan egiten duten erabilera txikia da, izan ere, % 20,8 ados dago erabiltzen dutela esatearekin eta % 4,1 soilik erabat ados, hala ere, % 25 ados dago eta % 4,1 erabat ados sare sozialen bidez ikasitakoa gogoeta eginez praktikatu daitekeela esatean. Eremu akademikoan egiten duten erabilerak eta iritziak oso antzeko emaitzak eman ditu, hau guztia hurrengo 4. taulan ikus daiteke:

4. taula
Sare sozialen inguruko erabilera eta iritzia eremu akademikoan

	Sare sozialak eremu akademikoan			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 29,1	% 41,6	% 20,8	% 4,1
Iritzia	% 29,1	% 41,6	% 25,0	% 4,1

Markatzaile sozialak

Inkestaturen % 94,4k ez ditu erabiltzen markatzaile sozialak egunerokotasunean, ezta eremu akademikoan ere, izan ere, markatzaile sozialak eremu akademikoan erabiltzen dituztela adierazten duen baieztapenarekin % 50 erabat desados dago eta % 36,1 desados, hala ere, eskolan jasotako

informazioa osatzeko baliagarria izan daitekeen baieztapenarekin ados eta erabat ados daudenen portzentajea handiagoa da, aldeko iritzia erabilera baino handiagoa da. Datu horiek 5. taulan irakur daitezke:

5. taula
**Markatzaile sozialen erabilera
 eta iritzia eskolan jasotako informazioa osatzeko**

	Markatzaile sozialak eremu akademikoan			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 50,0	% 36,1	% 12,5	% 0,0
Iritzia	% 29,1	% 41,6	% 26,3	% 1,3

Blogak

Bloga egunerokotasunean erabiltzen ez duten ikasleen kopurua handia da, % 72,2 hain zuzen ere. Hala ere, ikasleen % 34,7k erabiltzen du bloga informazio akademikoa biltzeko, erdia baino gehiago ordea, desados eta erabat desados agertzen da bloga horretarako erabiltzen dutela adierazten duen baieztapenarekin. Hala ere, blogak informazioa biltzeko balio duen iritzia eskatzean, % 54,1 ados dago eta % 5,5 erabat ados agertzen da baieztapen horrekin. Erabat ados eta ados daudenen portzentajea jaitsi egiten da bloga eskolan ikasitakoaren inguruko gogoeta-testuak egiteko erabiltzen dutela adierazten duen baieztapenarekin. Datuak 6. eta 7. tauletan ikus daitezke:

6. taula
Blogen erabilera eta iritzia eremu akademikoko informazioa biltzeko

	Blogak eremu akademikoan informazioa bilatzeko			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 29,1	% 34,7	% 34,7	% 0,0
Iritzia	% 11,1	% 29,1	% 54,1	% 5,5

7. taula honetan ikus daiteke, blogak eremu akademikoan gogoeta testuak egiteko erabiltzen dutela adierazten duen baieztapenarekin inkestatuen erdia baino gehiago erabat desados eta desados daudela. Hala ere, baiezta-

7. taula

Blogen erabilera eta iritzia ikasitakoaren inguruko gogoeta-testuak egiteko

	Blogak eremu akademikoan gogoeta testuak egiteko			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 43,05	% 36,1	% 19,4	% 0,00
Iritzia	% 15,27	% 44,4	% 36,1	% 4,16

pen berberaren iritzia eskatzen zaienean, erabat desados eta desados daudenen kopurua jaitsi egiten da.

Wikiak edo Google doc

Ikasleek asko erabiltzen dituzte Wikiak egunerokotasunean, inkesta bete dutenen % 81,94k erabiltzen dituela adierazi du. % 50 ados dago eta % 18,05 erabat ados dago wikiak eta google doc ikaskideekin lanak egiteko erabiltzen dituztela adierazten duen baieztapenarekin edo itemarekin. Gainera, iritzia eskatzen zaienean, honakoa ikusten da: % 50 ados dago eta % 29,16 erabat ados dago wikiak edo google doc erabilgarria eta interesgarria izan daitekeela adieraztean, hau guztia 8. taulan ikus daiteke:

8. taula

Wiki edo google docen erabilera eta iritzia talde-lanak egiteko

	Wikiak edo Google doc eremu akademikoan			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 9,72	% 22,22	% 50	% 18,05
Iritzia	% 9,72	% 11,11	% 50	% 29,16

Podcast

% 2,77k baino ez ditu erabiltzen Podcastak egunerokotasunean, eremu akademikotik kanpo. Ikasleen % 2,77 soilik dago ados podcastak eremu akademikoan ahozko trebetasuna lantzeko erabiltzen dituztela adierazten duen baieztapenarekin. Hala ere % 33,33 ados dago eta % 1,38 erabat ados dago interesgarria eta erabilgarria izan daitekeela ikasitakoa ahoz praktikatzeko adierazten duen baieztapenarekin. Emaiza hauek 9. taulan ikus daitezke:

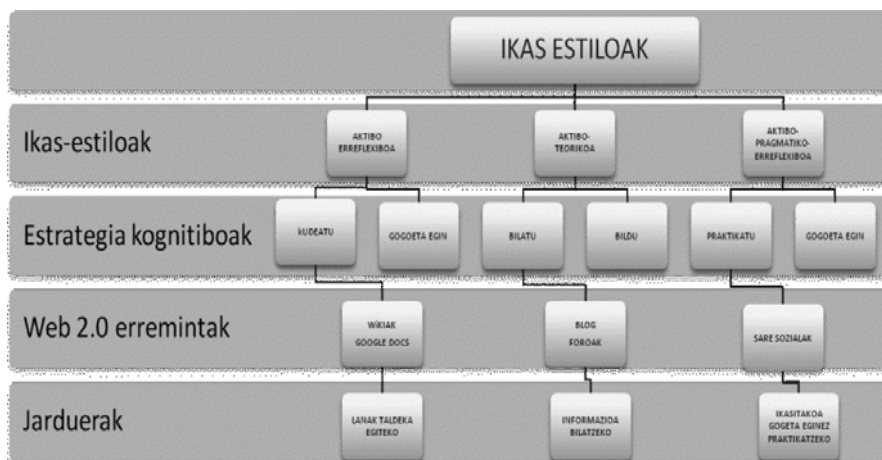
9. taula
Podcasten erabilera eta iritzia ikasitakoa ahoz praktikatzeko

	Podcasta eremu akademikoan			
	Erabat desados	Desados	Ados	Erabat ados
Erabilera	% 61,11	% 34,72	% 2,770	% 0,00
Iritzia	% 27,77	% 37,50	% 33,33	% 1,38

5. ONDORIOAK ETA ETORKIZUNERAKO ILDOAK

Egindako azterketatik ondorengo lerrootan agertzen diren ondorioak atera daitezke:

Esan daiteke gure artean ditugun unibertsitateko ikasleek gero eta gehiago erabiltzen dituztela Web 2.0ko baliabideak eta gero eta onartuago daudela ikasle horien artean helburu akademikoak lortzeko. Hala ere, emaitzek erakusten dutenaren arabera, oraindik ere horietako batzuk ez daude behar beste kontsolidatuak helburu akademikoak erdiesteko. Ikas-estiloei, estrategia kognitiboei eta Webeko erremintei dagokienez, eremu-akademikoan duten erabilera-maila 2. irudian laburbilduta dago:



2. irudia
Ikas-estiloa, estrategia kognitiboa, erreminta eta ekintza

Ikas-estiloen, estrategia-moten, Web 2.0 erreminten eta jardueren inguruan sortutako inkestatik ateratako datuek, irudi honetan ikus daitezkeen be-

zala, hauxe adierazten digute: ikas-estilo aktibo-erreflexiboa duten ikasleek informazioa kudeatzeko eta gogoeta egiteko wikiak eta google docs erabiltzen dituzte, batez ere, lanak taldeka egiteko. Ikas-estilo aktibo-teorikoa dutenek informazioa bilatzeko eta biltzeko Blogak eta Foroak erabiltzen dituzte, informazioa biltzeko jarduera ezberdinak eginez. Azkenik, ikas-estilo aktibo-pragmatiko-erreflexiboa duten ikasleek sare sozialen bidez praktikatu eta gogoeta egiten dute, ikasitakoa gogoeta eginez praktikatzeko aukera ematen diguten jarduerak burutuz.

Etorkizunari begira, lan hau baliagarria izan daiteke ikaskuntza-autonomoaren izenean, Internetek ikas-estrategiak eta -estiloak lantzeko eta garatzeko eskaintzen dizkigun aukeren zein baliabideen inguruan gogoeta egiteko eta ikertzen jarraitzeko, baita fase esperimentalen bidez esku-hartzeko eta ikasleetan izan ditzakeen onurak identifikatzeko. Interesgarria izango litzateke, era berean, hemendik 5-10 urtera era honetako beste ikerketa bat egitea, horrela emaitzen arteko konparaketa egin daiteke. Izan ere, uste baitugu emaitzak ezberdinak izan daitezkeela, izan ere, Web 2.0ko baliabideak ikasketa eta ikasgai ezberdinetako curriculumetan gero eta gehiago erabiltzen diren ustea dugu.

Jasotze-data: 2013/05/13

Onartze-data: 2013/10/25

Abstract

The introduction of the Internet in university classrooms offers students diverse possibilities. One possibility is to do a self-learning. Learning styles based on using Web 2.0 tools routed the student to develop cognitive learning strategies. However, we are raising many questions about the topics. Some of these questions are: our students know and use Web 2.0 tools in their daily lives, both in college and beyond? What strategies students use through these virtual applications? Can you define the style of learning virtual environment? This paper provides answers to these questions through the analysis of the results taken from a questionnaire answered by a group of students from the «Bilboko Irakasleen Unibertsitate Eskola» in the academic year 2010-2011.

Keywords: *Autonomy, learning styles, cognitive learning strategies, tools, university education.*

La introducción de Internet en las aulas universitarias ofrece al alumnado diversas posibilidades, entre ellas, poder aprender de forma

autónoma. Los estilos de aprendizaje que se definen mediante el uso de las herramientas Web 2.0 encaminan el desarrollo de estrategias de aprendizaje cognitivas. Sin embargo, surgen muchas preguntas en torno a esta cuestión, entre otras, las siguientes: ¿Conocen y utilizan nuestros alumnos estas herramientas en su vida cotidiana, tanto en el ámbito universitario como fuera?, ¿qué estrategias utilizan los alumnos por medio de estas aplicaciones virtuales?, ¿es posible definir el estilo de aprendizaje en ámbito virtual? Este trabajo proporciona respuestas a estas preguntas, por medio del análisis de los resultados extraídos de un cuestionario que respondió un grupo de alumnos de la Escuela Universitaria de Magisterio de Bilbao durante el curso académico 2010-2011.

Palabras clave: *Autonomía, estilos de aprendizaje, estrategias cognitivas, herramientas Web 2.0, educación universitaria.*

L'introduction de l'Internet dans la salle de classe université offre aux étudiants diverses possibilités, y compris la possibilité d'apprendre de façon autonome. Styles définis en utilisant des outils Web 2.0 acheminés au développement de stratégies d'apprentissage cognitives apprentissage. Pourtant, ce qui soulève de nombreuses questions autour de cette question, dans un autre, les suivantes: nos étudiants connaissent et utilisent ces outils dans leur vie quotidienne, tant à l'université qu'à l'extérieur, et quelles sont les stratégies les étudiants utilisent ces applications à travers virtuelle, est-il possible l'environnement d'apprentissage virtuel de style définir? Ce document apporte des réponses à ces questions à travers l'analyse des résultats tirés d'un questionnaire auquel ont répondu par un groupe d'étudiants de l'École d'éducation de Bilbao au cours année universitaire 2010-2011.

Mots clé: *Autonomie, styles d'apprentissage, stratégies cognitives, outils Web 2.0, collège.*

BIBLIOGRAFIA

- Alonso, C.M.; Gallego, D.J.; Honey, P. (1997). *Los estilos de aprendizaje*. Madrid: Ediciones Mensajero.
- Alonso, F. (1993). *Metacognición y Aprendizaje*. Madrid: UCM.
- Torrado, M. (2012). «Estudios de Encuesta». In Bisquerra, R. (coord.), *Metodología de la investigación educativa*. Madrid: La Muralla.
- Coloma, C.R.; Manrique, L.; Revilla, D.; Puente, R. (2007). *Estilos de aprendizaje en los docentes con dedicación a tiempo completo y a tiempo parcial convencional de la PUCP*. www.unsa.edu.ar/estilos_aprendizaje.pdf. 2012ko otsailaren 20an kontsultatua.

- Dickinson L. (1987). *Self-instruction in language learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ellis, R. (2005). *Bigarren hizkuntzaren jabetza eta hizkuntzaren pedagogia*. Donostia: Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua.
- Esteban, M.; Ruiz, C. (1996). «Estilos y estrategias de aprendizaje». *Anales de psicología*, 12, 2. http://www.um.es/analesps/v12/v12_2/01-12-2.pdf. 2012ko apirilaren 3an kontsultatua.
- Gallego J. (1997). *Las estrategias cognitivas en el aula. Programas de intervención psicopedagógica*. Madrid: Editorial Escuela Española.
- Garay, U.; Luján-García, C.; Etxebarria, A. (2013). «El empleo de herramientas de la Web 2.0 para el desarrollo de estrategias cognitivas: un estudio comparativo». *Porta linguarum*, 20, 169-186.
- Holec, H. (1980). «Learner training: Meeting needs in self-directed learning». In H.B. Altman eta C. Vaughan James (ed.), *Foreign language learning: Meeting individual needs*. Oxford: Pergamon.
- Keefe, J.W. (1988). *Profiling and utilizing learning style*. Virginia: NASSP.
- Kolb, D.A. (1984). «Experimental Learning». *Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs: NJ. Prentice Hall.
- Little D. (1990). «Autonomy in language learning». In I. Gathercole (ed.), *Autonomy in language learning*. London: CILT.
- Marveya, E. (2003). *Educación y estilos de aprendizaje-enseñanza*. México: Universidad Panamericana, Publicaciones cruz O.S.A.
- Navarro, M. (2005). «La autonomía de aprendizaje: el problema terminológico». *Odisea*, 6, 145-160.
- O'Malley, M.; Chamot, A. (1990). *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should know*. Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Rubin, J. (1981). «Study of cognitive processes in second language learning». *Applied Linguistics*, 11, 117-131.
- Rumiche, R.; Díaz, D. *Los estilos de aprendizaje y el uso de la plataforma virtual por los estudiantes de una Facultad de Educación*. <http://www.usat.edu.pe/usat/facultad-humanidades/files/2010/10/los-estilos-de-aprendizaje-y-el-uso-de-la-plataforma-virtual-por-los-estudiantes-de-la-escuela-de-educacion.pdf>. 2012ko urtarrilaren 20an kontsultatua.
- Smith, R.M. (1988). *Learning how to learn*. Milton Keynes: Open University.
- Villanueva, M.L. (1999). «Estilos cognitivos y estilos de aprendizaje. Autonomía y aprendizaje de lenguas». In Becerra J.M. et al (ed.). *Los estilos de aprendizaje de lenguas*. Granada: Grupo de Investigación de Lingüística Aplicada.